

Izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov.

PROSVETA

Issued daily except Sundays and Holidays

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

LETO—YEAR XI. Entered as second-class matter January 22, 1916, at the post-office at Chicago, Illinois, under the Act of Congress of March 3, 1879. CHICAGO, ILL. PETEK 8. MARCA (MARCH) 1918 STEV.—NUMBER 56.

Published and distributed under permit (No. 148) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

ADVOKAT PERE KLAVNIŠKE BARONE.

Zagovorniki velemedsarijev zvrtačujejo vso krivdo za slabe delavke razmere na salu-ne in hišne posestnike.

SLAB ZAGOVOR.

Chicago, Ill. — Carl Meyer, ad-vokat velemedsarijev, je govoril, kakor da so velemedsariji čez noč prišli do spoznanja, da je treba prijaviti delavnik v klavnišnih in plačati dele po osemurnem delav-niku še nad mendo, ki je zanj do-lojena. Rekel je, da so veleme-dsariji za stalni osemurni delavnik in da se delavci odškodilo za na-darje. Obdolžil je salune in klavni-šni okraj, da so pastji za de-lavce, porabil je pa povedati, da klavnišni meda in dolg delavni čas delavce zaslužijo \$5.60 na dan. Se-oda ni bil tako nespameten, da po-vedal, da delavci hočejo le osemurni delavnik in da jim po-kaže mendo za en dolar na dan, marajo pa garati še po osem-urnem delavniku, ker jih delo ta-upeha, da komaj stoji na no-či.

Po tej klavniški umetnosti je rokat odvalil krivdo za straš-častovnjaške razmere v klav-nišnem okraju na hišne posestni-ke. Rekel je: "Edini pripomoček v tem, da podereš vso okraj, dreti morate okraj, požgati vse okraj, ako pričakujete, da se od-ljajajo razmere. Hišne posest-nike, ki prejemaajo najemnino za klavniške delavce. Če bi bil filan-rop in bi mogel, bi kupil ves okraj in ga podrl v dobro člove-ko. Povprečna žena, zadovoljni-čena lahko vzdrži dober in vrednih razmerah z mendo, jo plačajo klavniškimi delav-ki."

Po mnenju advokata so vele-mdarski nedeljni, hišni posestni-ki krivi vsega. Priznamo, da se posestniki zadene del kriv-častovnjaške krivda pa zadene vele-mdarske. Če bi velemedsariji plačo-ali take mezde, da gospodinje ne izhajajo z njimi, kot je tr-advokat, tedaj bi se delavci izselili iz brigov v klavni-šni okraj v okraje, kjer so de-lavski stanovanj, ker bi ne bilo treba vdihavati smra-ki prihaja iz klavnišne in de-ne v klavniškem okraju. Ali ne, ki so jih prejimali klav-nišni delavci, so komaj zadost-ali, da so krili najemnino za te-re, ki jih je advokat veleme-dsariji pripočil, da jih naj po-je in zapalijo.

Advokat dokaže, kako do-reni so velemedsariji, je de-da so se živila podražila od 60 odstotkov, velemedsariji pa mendo povzeli za 57 odstot-ov. Gospod advokat je prav a te-lemedami udaril velemedsarije, prav jim je hotel slukiti z nj-i. Pri zaslišanju so dognali, mendo znaša od 27 in pol do 32 ev na ur. Ta fakt povzroča-čanje, kakšna je bila menda klavniških delavcev pred pov-čim? Na to vprašanje ni logi-čnega drugega odgovora: Menda izbruhom vojne je bila sra-čno nizka in taka je še danes.

Gospod advokat se je silno pri-čel, da se obenem vrši preiska-va vedno obrtno komisijo za poslopuje. Posebno so mu-čala v žledu pisma, ki so bila metode velemedsarijev in je svoj žolč prav pošteno.

Tem izbruhu je advokat re-čel, da delavce ne do-ka, kar mu gre, ampak kriv-častovne industrije. Bodo v

ZADEVA JAPON-SKE INTERVENCIJE.

Pred durmi je važna odločba pro-grama v zadevi Japonske in Rusije.

WILSON NASPROTUJE IN-TERVENCIJI.

Washington, D. C. — V velikih mestih se vrše diplomatični se-stanki in pogovori, iz katerih se porodi zaključek, ki bo vplival na daljni razvoj vojne. Če bo zak-ljuček zmeta, tedaj bo škodil de-mokraciji vsega sveta.

Pogovor se zdaj suče okoli ja-panske intervencije v Sibiriji. Di-plomatje kažejo na mirovno po-godbo med Nemčijo in Rusijo, če, da so se nemški militaristi polastili transkavkaške železnice, ki vodi prek Perzije in Afganis-tana v Indijo. Demokratični e-leменти v diplomatičnih krogih odgovarjajo na to, da Indija ni Sibirija in če je v nevarnosti In-dija pred armadami centralnih sil, potem je japonska armada po-trebna, da brani Indijo in ne Si-birije.

Nekateri angleški, francoski in italijanski diplomatje zagovarja-jo predlog, da Japonci zasedejo Sibirijo. Njih naloga je, da po-šlejo armade kajzerja nazaj in za-ščitijo Rusijo njenih "notranjih sovražnikov."

Predsednik Wilson se ne stri-nja s tako politiko. On ne mara intervenirati v Rusiji, dokler Rusija ne vprša za intervencijo, čeprav niso Združene države še priznale ruske vlade. Predsednik Wilson meni, da se z moralno po-moščjo več doseže kot s silo in da se bodo Rusi vprli z vsemi silami Nemčiji, če dobe moralno pomoč od strani zaveznikov. Po njego-vem mnenju bi škodila interven-cija več stvari zaveznikov, kakor če izgube material v Sibiriji.

Lloyd George si je umil svoje roke glede bolševikov. Predsed-nik Wilson jih je akual pridobi-ti z odkritostnimi in peštenimi besedami.

Pred enim mesecem je bila u-prava tako daleč, da je skoraj priznala bolševiško vlado. Pol-kovnik House in drugi državni-ki, prepojeni s demokratičnimi ide-jami, so bili za priznanje bolše-viške vlade, državni tajnik Lan-ging je nasprotoval priznanju.

Nekoč so celo govorili, da mr. Lansing resignira, če uprava pri-zna bolševiško vlado.

PREZEMENI DNEVI ZAČAS-NO ODPRAVLJENI.

Washington, D. C. — Živilska uprava je začasno odpravila brezmesne dneve in omejitve za pravičevino ob sobotah, da izrav-na konzum živil in prihrane na pšenici.

Suspenzija bo mogoče veljala za tri mesece. Živilska uprava a-peira vseno na občinstvo, da se vzdrži govedine in pravičevine enkrat v tednu — v torek, ker lahko uživa jagnjetino.

KANSASKI PROFESOR ARE-TIRAN.

Atchison, Kas. — Tukaj so a-retirali dr. Frederick Konrad Kruegerja, profesorja za mo-derne jezike na Midlandovem u-niverziteti, na zaporno povelje zve-znega državnega pravdnika Fred Robertsona. Pred aretacijo so zvezne oblasti uvedle še tri prei-skave in končno je bil aretiran.

klavniškem okraju so po advoka-tovem mnenju zakrivil saluni. Tako je advokat velemedsarijev pral klavniške magnate in če bi ljudje verjeli njegovim besedam, potem so velemedsariji najboljši ljudje pod solncem.

ŠTEVILO OSOBNIH VLAPOV ZNIZANO.

Železniški ravnatelj McAdoo bo znižal število vlakov na za-padu za eno tretjino.

POTNIKI NE BODO TREPELI.

Washington, D. C. — Železni-ški ravnatelj McAdoo naznanja, da bo število osebnih vlakov na zapadu znižano za eno tretjino.

Vlaki, ki prihajajo in odhajajo ob enem in istem času na glavne kolodvore, bodo odpravljani. Ne-katere zapadne proge bodo posta-le glavne za prevažanje potni-kov. Nova reforma v železniškem obratu ne bo prav nič omečila udobnosti za potnike.

NEKDANJI SOVRAŠNIK JE ZDAJ PRIJATELJ VELE-MEDSARJEV.

Chicago, Ill. — Preiskava pred sodnikom Alschulerjem je doka-zala, kako se je A. E. DeRiegles, bivši predsednik "American Live Stock družbe" in največji sovraž-nik velemedsarijev, spremenil v njih prijatelje. DeRiegles je po-stal predsednik deške stezosled-ake (boy scouts) organizacije v Denverju. Novi predsednik je pisal Armourju in Swiftu, da da-sta v svrhu boljega kupčijekega sporazuma, vsak po \$500 za delko stezosledsko organizacijo. Swift in Armour sta sprejela ponudbo s veseljem.

Človekoljubni mr. Riegles je pi-sal: "Pustimo na strani blago-stansko vprašanje za deška, ven-dar pa mislim, da je vredno pod-pirati gibanje a staljša, da dobi-mo boljši delavski material, iz katerega črpamo."

DeRiegles je priznal, da gre le za to, da dobe boljše delavce, ali delavski material, kot se je on izrazil. To priznanje je nekaj vred-no, ker dokazuje, da gospodje velemedsariji še takrat mislijo na izokrižanje človeške delovne sile, kadar dele miloščino.

Pisama, ki jih je nadalje čital mr. Heney, dokazujejo, kako so se nekdanji sovražniki obapali drug drugega s sladkimi in pri-klizenimi besedami, ko so skrupu-cali prijateljstvo z darilom za de-ško stezosledsko organizacijo.

PRIPOROČILO ZA VLADNO KONTROLO NAD KLAV-NICAMI PRED SENA-TOM.

Washington, D. C. — Senator Kenyon iz Iowe je sugestiral pri zaslišanju pred senatnim poljo-delskim odsekom, če bi ne bilo pametno, da se uvede državna kontrola nad klavnicami v vojni-mnem času.

Hank Reid, urednik lista "Chi-cago Stock Journal" je pričel o primanjkljivosti klavne živine.

"Ali ne mislite, da nastane e-ventuelno potreba, da vlada prev-zame mešne industrije in jih o-bratuje?" je vprašal senator Kenyon.

"Da," je odgovoril Reid in do-stavil je, da velemedsariji kontrolirajo mesne zaloge in ukazujejo cene.

UKRADLI SO BLAGAJNO IN AVTOMOBIL.

Indianapolis, Ind. Štirje mla-denčiči so vlomili ponoči v salun. Pred njimi je stala blagajna, ki je niso znali odpreti. Maloprid-nečiči niso dolgo razmišljali, kaj naj stori, ampak so jo nalo-žili na salunarjev avtomobil in jo odpeljali deset milj proč od me-sta. Medtem, ko so se trudili, da jo odpro, so farmerji obvestili še-rifa, ki jih je aretirati. V blagaj-ni je bilo le pet dolarjev in ne-kaj centov. Val so priznali zločin.

VRHNE.

Chicago in okolica: V petek de-loma oblačno in gorko. Sveži južnozpadni in zapadni vetrovi. Povprečna temperatura v zadnjih 24 urah: 23. Solnce izhaja ob 6:15 in zahaja ob 5:47.

AMERIKA PREHRANJUJE MILJONE ZAVEZNIKOV.

Hoover poroča, da je Amerika poslala v Evropo živeža za prehrano 57,100,933 oseb.

RUSIJA JE DOBILA LE EN ODBOTOK.

Washington, D. C. — Združene države so poslale v zadnjih treh letih toliko živil v Evropo, da za-dostujejo za prehranitev 57,100,933 oseb, če se prehranitev izvrši po admerjenih porcijah. Od teh živil je šlo 99 odstotkov v Veliko Britanijo, Francijo in Italijo, en odstotek je pa dobila Rusija.

Te številke je podal živilski u-pravitelj Hoover, ki dokazujejo, da ameriška živila niso v taki ne-varnosti, da valed zmešnjava v Ru-siji pridejo v roke sovražnikom.

Če označimo množino živeža v prehranilnih enotah, ki smo ga poslali od 1. julija 1914 do 1. ja-nuarja 1918 zaveznikom, tedaj do-bimo 68,159,934,000,000 kalorij. Od teh kalorij so prejelo Velika Britanija, Francija in Italija 68,107,817,000,000 kalorij, Rusija pa le 52,017,000,000 kalorij.

Živilski upravitelj je izdelal ta bilica, ki nam pokazuje, koliko o-seb se lahko prehrani z živili na leto, ki so jih izvozili iz Zdru-ženih držav.

Kalorije oseb	Kalorije oseb
izvozili v leto	skupaj v leto
Velika Britanija, Francija in Italija	68,107,817,000,000
Rusija	52,017,000,000,000
Združene države	68,159,934,000,000

Pravicevega mesa so izvozili v treh letih in pol iz Združenih dr-žav 2,000,000,000 funtov, ali po-vprečno na leto 570,000,000 fun-tov. Vsi ti so val produkti iz pra-šičevine: slanina, kunca, mast, so-ljenje in sveže meso.

Trije glavni zavezniki so pre-jeli 2,289,000,000 funtov sladkor-ja, ali povprečno 648,000,000 fun-tov na leto.

Največ so izvozili raznega šita. Pšenice so izvozili 383,946,577 bušljev, ovsa 212,751,197 bušljev, koruze 24,319,299 bušljev, riš 3,618,662 bušljev.

Sveže govedine so izvozili 443,484,000 funtov. Sirovega masla je šlo v tri glavne zaveznike države in Rusijo 28,998,991 funtov, in si-ra pa 103,465,426 funtov. Kon-deniranega mleka so izvozili 126,356,679 funtov.

Izvozili so tudi velike množine lanenega in bombažnega semena, olja in produktov za živalsko kr-mo. Skupaj 611,656,154 funtov.

V Evropo so poslali 14,000,000 funtov riža, Anglija in Francija sta prejeli vsaka po 6,000,000 fun-tov riža. Od 90,000,000 funtov posušenega ovočja je odšlo le 2,400,000 funtov v Rusijo. Krom-pirja je šlo najmanj v Evropo. Odposlali so 870 bušljev in še te so večinoma poslali na Angleško.

FRANCOSKI VOJAK ČAKA NA DEPORTACIJO V FRANCIJO.

Washington, D. C. — Bivši francoski vojak Frank J. Gold-soll čaka v zaporu, da ga depor-tirajo v Francijo. Obtožen mu očitja, da je pri kupovanju tovar-nih avtomobilov v Ameriki ogo-ljujal francosko armado za več milijonov dolarjev.

Goldsoil trdi, da je žrtve poli-tičnih intrig. Francosko minist-rstvo ga preganja, ker je imel te-sne stike s prejšnjim francoskim ministrom predsednikom Al-berthom Thomaseom, ki ga hoče se-da-nje ministruvati zadeti.

Goldsoil je star okoli 45 let in se je rodil v Clevelandu. Nje-govi starši so bili ruski židje. Pred dvajsetimi leti je šel v Francijo in v letu 1911 je postal francoski državljani. V letu 1914 je vstopil kot prostovoljec v ar-mado in je služil kot šofer pri ne-kem štabnem oficirju, preden je bil radi telesne ne sposobnosti od-puščen iz armade. V letu 1916 je prišel v Ameriko, da naroči to-vorne avtomobile. Njegov advo-kat prizna, da je napravil lep do-bitek, toda odločno trdi, da v nje-govih dejanjih ni nič kazniviga.

SPLOŠNO OBOROŽEVA-NJE LJUDSTVA V RUSIJI.

Opozicija proti mirovni pogodbi narašča med bolševiki. Centralni odbor sov-jeta priporoča mir s političnimi ban-diti. Nemci prodirajo dalje in so še 68 milj od Petrograda. Kajzer hoče doseči Odeso s pomočjo Rumunije. Japonska je odložila invazijo Sibirije.

London, 7. marca. — Uradna depeša iz Petrograda pravi, da so Nemci okupirali Jamburg, vzhod-no od Narve in 68 milj od Petro-grada. Nemci in Turki nadaljuje-jó prodiranje v Rusijo valic urad-nemu razglasu v Berlinu, da je o-fenziva končana.

Petrograd, 7. marca. — Central-ni odbor delavsko-vojaškega sve-ta je sklenil priporočiti delegatom kongresa v Moskvi, da odobre mi-rovno pogodbo, čeprav so jo se-stavili "politični banditi" v Ber-linu. Bolševiki so dobili poročilo, da so Nemci povsod v okupiranih krajih revolucionarne Rusije od-prli zapre banke, veleposlanst-vo povrnili odvzeto smiljo in sploh upostavili prejme buržoas-ne razmere. — V Petrogradu je mir in red.

Amsterdam, 7. marca. — In Ber-lina poročajo danes, da je Finska podpisala mirovno pogodbo s Nemčijo. Podpisani so tudi trgov-ski pakti.

London, 7. marca. — Iz Koda-nja javljajo, da so bili danes ve-liki izgledi v Kristjaniji, glavnem mestu Norveške. Ljudske množice so demonstrirale pred parlamen-tom in napadle pekarije in proda-jalne. Mnogo oseb je bilo aretiranih.

Petrograd, 7. marca. — Leon Trockij je večerj izjavil v inter-vjuu s časnikarskimi poročevalci, da se bolševiški voditelji rajši umaknejo do Uralskih gor, ka-kor pa da bi dovolili poraz revolucije. Dalje je dejal Trockij, da bi bolševiki ponovili ves svoj pro-gram, če bi šli nazaj v položaj, ki je bil ob času Kerenskija v okto-bru.

"V oktobru, ko je zmogala pro-letarska revolucija, nismo izklju-čili možnosti vojne," je rekel. "Zdaj smatramo, da je vojna po-trebna. Delavci in vojski se mo-rajo boriti za organizacijo in red." Trockija so vprašali, dali bi Rusija sprejela pomoč od Zdru-ženih držav za skupno nadaljevanje vojne proti Nemčiji. Njegov od-govor je bil: "Amerika in Rusija imata morda neenake cilje, toda če imamo skupne postaje na eni poti, ne vem, zakaj ne bi potovali skupaj v enem vozu s pravico, da vsak lahko izstopi, kjer hoče."

Komisar vojnih zadev je izdal naredbo za splošno oborožitev vsega ruskega prebivalstva za o-brambo republike. Uradno je raz-glašeno, da je bolševiška vlada u-stanovila poseben vojni svet, ki ima nalogo organizirati novo ljud-sko armado in ima vrhovno oblast v vodstvu čet.

Medtem se je vlada pričela se-liti v Moskvo, ki bo proglašena za glavno mesto ruske republike. Ne-kateri vladni biroji poidejo v Ni-žni Novgorod in Kazan. Komisa-rijati zunanjih zadev, finančne in komunikacije so še odšli v Mo-skvo. Izpraznitev civilnega pre-bivalstva iz Petrograda se nade-ljuje z veliko naglico. Ker je ne-mogoče dobiti toliko vlakov, ko-likor bi jih potrebovali, odhaja ljudstvo peš in na navadnih vozo-vih; vse ceste, ki drže proti vz-hodu, so polne begunov.

Dejstvo, da je bolševiška vlada ukazala izprazniti Petrograd, do-ločila Moskvo za svoj bodoči se-dež in izdala naredbo za splošno ljudsko mobilizacijo, dokazuje, da v sovjetski prevladuje vojna stranka bolševikov, ki so proti ra-

tifileiranju pogodbe, podpisane v Brest Litovsku.

Krilenko je večerj brajzavil vr-hovnemu nemškemu in avstrij-skemu poveljniku, kaj da pomeči nadaljnja invazija Rusije in danes je prišlo v Petrograd poročilo, da so se Nemci ustavili na črti Nar-va-Pskov-Vitebsk-Mohilov-Orša.

Delegatje, ki so v nedeljo pod-pisali mir, so se danes vrnili v Pe-trograd in predložili centralnemu odboru sovjeta svoje poročilo. Vežbanje delavcev in kmetov v streljanju se nadaljuje; na več-bališčih je tudi veliko število ženak, ki se urijo v bojevanju.

Bolševiško glasilo "Pravda" piše: "Nemci nočejo ustaviti boja proti sovjetu, dasiravno sta grof Černin in general Hoffmann iz-silila podpisanje mira. Nemški imperialisti vedo, da mora biti zdrobljena moč ruskega sovjeta, predno izbruhne revolucija v Nemčiji in Avstriji, in storili bo-do vse, da izkovejo protirevolucijo v Rusiji. Bodimo pripravljeni na nove napade in ostaviti mora-mo Petrograd in druga večja me-sta, ako bo treba. Vojna med so-cialno revolucijo in universalnim imperializmom se mora nadalje-vati."

"Izvestija", glasilo sovjeta, so večerj obelodanila presenetljivo izjavo, da je podpisanje nemške pogodbe le trik, ki ima namen do-seči toliko odpora, kolikor ga je potrebno, da socialisti sberajo svoje moči za končni boj proti im-perializmu.

Maksim Gorkij se posmehuje tej izjavi v svojem listu "Novaja Žizn" rekoč: "Nemški imperia-listi niso tako neumni, kakor si mi mislimo. Odmor, ki ga dobe bolše-viki, bo trajal le toliko časa, dok-ler dr. Kuehlmann in Lloyd George ne postaneta prijatelja."

Kajzer bi si rad prisvojil Odeso. Amsterdam, 7. marca. — Kakor je razvidno iz preliminarne mi-rovne pogodbe, katero je Nemč-ja predložila Rumunski, hoče kaj-zer dobiti v svoje pesti Odeso, glavno ukrajinsko pristanišče ob Črnem morju. V pogodbi je nam-reč točka, ki določa, da Rumunija pomaga pri prevažanju nemških čet Moldavijo in Besarabijo do Odesa.

Nemški listi tudi poročajo, da bo nemška vlada v kratkem skle-nila mir s Finsko. Vojni stan v Berlinu je večerj javil, da so se nemške čete izkrcale na Aland-skih otokih.

Rumunija je sprejela prišljen mir. Amsterdam, 7. marca. — Iz Bu-karešta čez Berlin javljajo, da so rumunski delegatje podpisali pre-liminarno mirovno pogodbo s cen-tralnim državami. V pogodbi so na-vedeni sledeči pogoji:

Rumunska odstopi Dobruško do Donave; Nemčija in Avstrija imata prosto trgovsko cesto do Konstantine ob Črnem morju; Ru-munija je sprejela v načelu spre-membo meje, kakor zahteva Avstro-Ogrska; rumunska vlada mo-ra takoj razorožiti osem divizij svoje armade in demobilizacija se vrši pod skupnim vodstvom mar-šala Mackensena in rumunskega vrhovnega poveljništva, ko se pa sklene mir med Rumunsko in Ru-sijo, mora prva razorožiti še osta-le čete, kolikor jih ni treba za obrambo rusko-rumunske meje; rumunske čete morajo takoj iz-prazniti avstro-ogrski teritorij. (Dolje na 3. str., 1. kol.)

VESTI Z BOJIŠČA.

Američani imajo zdaj osem milijonov fronte.

Washington, 7. marca. — V vojnem departmentu pravijo, da se ameriška fronta v Franciji stopnjuje. Daljša ameriška okoliša v četrti zrakski vojni štiri milije in pol, toda dejanska daljša je okrog osem milijonov mnogih, širokih ovinkov. Bojna črta je tako urejena, da so vsi boki zavarovani s postojankami strojnih pušk in zakopi se vlečejo čez hribe, ki tvorijo dobro naravno obrambo. Najmanj tri divizije ameriških čet je na bojni črti.

Ameriška fronta v Franciji, 7. marca. — Ameriške čete na lorenški fronti so večerj odbile nadaljnji nemški vpad. Čete so operirale skupno s Francozi in sovražnik je imel precej izgub. Kanonada naših baterij je bila ena najhujših, kar jih je še bilo v tem okolišču bojišča. Več kot 3000 granat je padlo na nemške obrambne točke. Bombardiranje se je začelo ob eni uri zjutraj.

Francozi odbili Nemce pri Verdunu.

Paris, 7. marca. — Vojni stan javlja, da so francoske čete večerj odbile večje nemške napade v okolici Verduna. Francozi so ujeli več vojev in ustavili Nemce na vseh točkah. V okolici Remsa so bili vroči topniški boji in ravno tako v Loreni in Alzaciji.

Francozi avijatikali so zrušili tri nemške eroplane.

London, 7. marca. — Uradno poročajo, da so angleške čete silno prizadale Nemcem velike izgube pri napadu v okolici Epehy. Zpadno od Lensa, vzhodno od Ypres in v dolini ob reki Scarpe so ponavljajo topniški boji.

Priloge za spomladansko ofenzivo.

London, 7. marca. — Vedno se ponavljajo vpadni napadi na mnogih krajih zapadne fronte zadnjih dveh tednov pomenijo, da general Haig išče slabo točko v sistemu sovražne obrambe. Ravno to menda delajo Nemci s svojimi "tipanjem" na ameriško-francoski fronti. Priloge za veliko spomladansko ofenzivo so v polnem tiru in vprašanje je le, kdo prvi udari, Nemci ali zavezniki.

General F. B. Maurice, glavni direktor bojnih operacij v angleškem štabu, je dejal večerj v pogovoru s častnikarimi poročevalci, da pričakuje vsak čas sovražnega napada. Po njegovem mnenju so Nemci že privlekli na zapadno bojišče vse, kar so mogli in zdaj se pečajo z lokalnimi pripravi. Dalje je rekel, da imajo Nemci 16 divizij vojaštva več kakor zavezniki, ali s tem se ni rečeno, da imajo več moči, kajti zavezniške divizije so večje po številu moči. Dodal pa je, da imajo zavezniki več topov in eroplanov in Nemci lahko napadejo, kadar hočejo.

Desertacije Nemcev na italijanski fronti.

Rim, 7. marca. — Po vestih iz Srbije je tekom zime desertiralo na tisoče nemških vojakov z italijanskega bojišča. Enaka poročila prihajajo tudi iz italijanskega bojišča, ki so bili iz okupiranih krajev. Vozniki desertacije so nezadovoljni; Nemci so pričakovali, da bo Italija takoj sklenila mir čim se njene armade padla nazaj za reko Piavo. Ker se pa to ni zgodilo in ne nametajo tega prišlo angleške in francoske čete na italijansko bojišče, je mnogim vojakom vpadel pogum in pobegnili so v gore. Desertacije so se nekaj časa tako množile, da je nemško poveljništvo zgradilo poseben tabor za njih v Vitteriu, kamor so jih zapeli, kolikor so jih mogli poloviti.

Druga vesti z bojišča govore, da se sovražne armade pripravljajo na ofenzivo. Na Tirolskem in v okupirani Benetiji je opaziti veliko gibanje čet in topov, ki se silijo gibanju, ki se je vršilo za sovražnimi črtami pred zadnjo ofenzivo v novembru.

RUSKO LJUDSTVO SE OBOJUJE ZA VOJNO.

(Nabavljanje s prve strani)

Velikotirski vojni svet v Moskvi se imajo zasedenega; rusanska vlada mora podpirati prve nemške čete čez Moldavijo in Besarabijo v Odso in tako

mora odpustiti iz svoje armade vse častnike zavezniških držav.

Japonska je odločila invazijo Sibirije.

Washington, 7. marca. — Japonska se še ni odločila za intervencijo v Sibiriji. Najnovejša ugotovila v političnih krogih so, da japonska vlada upošteva protivno mnenje predsednika Wilsona brez ozira na to, če res obstoji kak sporazum med Anglijo in Japonsko za invazijo sibirskega obročja.

V vladnih krogih še niso potrđili vesti, da je ameriška vlada poslala Japonski uljudno, toda precej odločno noto, v kateri izraža protest proti nameravanemu posredovanju v Sibiriji. Toliko pa je gotovo, da Wilson nasprotuje invaziji Sibirije; njegovo stališče je, da ne bo invazija prvič nič pomagala Rusiji, drugič bi pa škodila zavezniški stvari.

London, 7. marca. — Iz Tokija javljajo, da je vodstvo japonske stranke konstitucionalistov, katere ima večino v državnem zboru, vložilo protest pri posebnih diplomatskih komisijah proti invaziji Sibirije. Iz tega sledi, da Japonci sami niso edini glede na to vprašanje intervencije.

Iz Pekinga poročajo, da so bolševiki ustavili ves promet na kitajski vzhodni železnici zapadno od Mančulija. Vozovi in lokomotive na vsi železniški črti so v rokah bolševikov.

Zeneva, 7. marca. — Nemška vlada je po svojem časopisu podučila javnost, da pričakuje japonsko invazijo Sibirije. "Volkszeitung" v Kelmeraju piše, da v slučaju invazije postane Rusija zaveznica Nemčije. List nadaljuje: "Ako se Japonska utrdi v Sibiriji, bi to pomenilo temeljno izpremembo svetovnega položaja, toda centralnim državam ne bo to izprememba v škodo."

Francis priporoča pripoznanje bolševiške vlade.

Washington, 7. marca. — Ameriški poslanik Francis v Rusiji je sporočil, da misli ostati v Volodgi in ob enem je priporočil, da ameriška vlada pripozna sedanjo vlado sovjeta.

Državni departament seveda ni obelodanil Francisovega poročila, ali domneva se, da je to poročilo v veliki meri utrdilo stališče Wilsona, ki nasprotuje japonski politiki v Sibiriji. Francis je z drugimi besedami javil, da je treba podpreti Rusijo, ki se ni izgubila na zavezniške, medtem ko bi bila vsa militaristična akcija v prid Japonske zelo velika napaka.

Volodga, Rusija, 7. marca. — David R. Francis, ameriški poslanik, je večerj izjavil tukaj, da so Združene države proti vsakemu osvajanju ruskih dežel. Omenil je tudi, da je priporočil svoji vladi v Washingtonu, da pripozna vsako vlado, katero si izbere rusko ljudstvo, in obenem izrazil upanje, da rusko ljudstvo ne bo odobrilo podpisane mirovne pogodbe s centralnimi državami.

Razno iz inozemstva.

18 parnikov potopljenih.

London, 7. marca. — Admiralitet poroča, da so submarinke in mine v prošlem tednu potopile 18 večjih in manjših trgovskih ladij.

Nemški delavci se stranjujejo miru z Rusijo.

Amsterdam, 7. marca. — Liberalni nemški listi so vili nekoliko razne vode na razgrete junjerske glave, ki proslavljajo mir z Rusijo. Berlinški "Vorwaerts" piše, da nemško ljudstvo ne mara ruskih dežel in da nemška okupacija baltičkih teritorijev ne bo mogla biti trajna.

"Pametnejše bi bilo," — piše ta list — "da ne bi nemška vlada izkoriščala slabosti Rusije in sklepal miru, ki nima para v zgodovini, izvenem ko je premagana Prusija podpisala pogodbo v Tilzitu leta 1807. Nemška socialna demokracija se bo borila, da Nemčija ne bo postopala s sosednimi državami kakor s podjarmljenimi narodi."

George Bernhard piše v "Vossische Zeitung", da upa, da mir na zapadu, kadar pride, ne bo posnetek ruskega miru.

Kajzer Viljem je te dni zelo bogat s čestitkami. Bavarskemu princu Leopoldu, vrhovnemu poveljniku nemške armade na vzhodni fronti, je poslal brzojavko sledeče vsebine: "Nemška arma-

da je po treh letih in pol ustavila rusko armado, ki je s svojo veliko premočjo ogrožala našo domovino. Zmagovito korakanje v zadnjih štirinajstih dneh ostane slavni list v zgodovini nemške armade."

Hindenburg je kajzer brzojavil sledeče: "Draga cena naše zmage po dolgem boju je zdaj v naših rokah. Naši baltički bratje in rojaki so osvobodeni izpod ruske jarma in zdaj zopet lahko čutijo, da so Nemci. Bog je bil z nami in bo še v nadalje."

Nemiri na Iraku.

London, 7. marca. — Prosto-voljci irske rebelne organizacije Sinn Fein so osvojili mesto Kiltamagh v okraju Mayo na Iraku. Rebeli imajo mesto popolnoma pod svojo kontrolo in poročajo, da se organizirajo za nadaljne boje.

Druga vest, katero prinaša "Exchange Telegraph", se glasi, da je pri napadu na Kiltamagh pristopovalo 600 rebelov in da je vodstvo organizacije Sinn Fein odredilo splošno mobilizacijo za ponovno ustajo na Iraku. Iz Amerike poročajo, da je bilo okrog 40 do 50 oseb ranjenih v bojih med vojniki in civilisti.

Ameriške vesti.

BANDITSKI NAPAD NA PO-SOJILNO DRUŠTVO.

Covington, Ky. — Trije banditi so vstopili v prostoro posojilnega društva "Ninth Ward Building and Loan Association", ko se je vršila seja društvenega odbora. Banditi so ukazali roke kvitko, toda policijski načelnik, član odbora, je takoj potegnil samokres in ustrelil enega bandita v glavo. Njegova tovariša sta takoj odprla ogenj na odbor in ubila 63-letnega Andrew Nordmeyerja in 83-letnega Johna Rehmana.

Izmenjanih je bilo 25 strelcev. Bandita sta pograbila kakih tisoč dolarjev, ki so ležali na mizi, in pobegnili v avtomobilu. Policijski načelnik Theodore Klumper je dobil v praksi z banditi lahko rano na lice.

VELIK POŽAR NA PRAVIL ZA POL MILJONA DOLARJEV ŠKODE.

Canton, Ill. — Požar je uničil precejšnji del mesta, na katerem je osredotočena trgovina. Škoda znaša okoli \$500,000. Na pomoč so prihiteli tudi ognjegašci iz Peorije.

NADOMESTILNE VOLITVE V NEW YORKU.

New York, N. Y. — Tukaj so se vršile nadomestilne volitve za štiri kongresnike. Izvoljeni so demokrate. Veliko število glasov so dobili socialisti. V dva in dvajsetem volilnem distriktu je socialistični kandidat prišel na drugo mesto.

Žene so se udeležile volitev v velikem številu, ki so pokazale, da so odločno proti prohibiciji. V eden in dvajsetem distriktu je bilo oddanih 23,928 glasov. Od teh glasov je prohibicionistka mrs. Minnie Colvin dobila le 382 glasov.

PERSHINGOVO PRIPOROČILO

Washington, D. C. — General Pershing protestira proti podžigajočim poročilom v časnikih o produkciji letal v Ameriki. General Pershing pravi, da taka poročila spodbujajo sovražnika še k večji vztrajnosti in zato naj izginejo iz listov.

DEZERTER SKOČIL IZ VLAKA

Chicago, Ill. — C. A. Miller, ki je pobegnil iz velikejezerske mornariške postaje, je bil aretiran v Chicagu. Ko se ga na vlaku odvedli v mornariško postajo, je pri Hubbard Woods skočil iz vlaka in izginil v hosti.

OBČUTNA KAZEN.

Chicago, Ill. — Sodnik Hones W. Wells je obsodil salunarja Joseph Putera na \$75 denarne globe, ker je prodal devetletni Mariji Buez opojno pijačo. Salunar se je zagovarjal, da mu je dekletova mati naročila, naj njeni hčerki proda opojno pijačo, če pride po-
njo.

VELEMESARJI SO IZGUBILI PRVO BITKO.

Chicago, Ill. — Zvezno okrožno sodišče, kateremu je predsedoval sodnik Baker in je sestalo iz sodnikov Kohlsanta in Evansa, je priznalo predlog vlade, da se zavrne peticija za smoto, ki jo je vložil Hendy Veeder, ki se hrani, da gotovi dokumenti ne pridejo v roke vladi.

Veeder je imel s sabo advokata Johna J. Healyja in Elwooda Godmana. Vlado sta zastopala zvezni okrajni državni pravdnik Charles F. Clyne in njegov prvi namestnik Joseph B. Fleming. Francis J. Heney je bil navzoč le kot poslušalec.

KOTLARJI SE ORGANIZIRAJO.

Altoona, Pa. — Organizatorji "Ameriške delavske federacije" so organizirali unijo kotlarskih delavcev, ki je dobila številko 563. Kotlarski delovci delajo večinoma v železniških delavnicah.

17 BELOPOLITNEŠEV ARETIRANIH RADI LINČANJA.

Columbia, S. C. — Governer Manninga je po konferenci s šerifom in državnim prokuratorjem izjavil, da se je odločil, da morajo biti osebe kaznovane, ki so linčale znanece Waltera Besta blizu Fairfaksa.

Serif je aretirao do sedaj sedemnajst oseb, ki so proste do obravnav, ker so položile poročila.

Za vsebino oglasov ni odgovorno ne upravnilstvo ne uredništvo.

KONJSKO MESO ZA HRANO.

Prva izdaja delnic se ponuja sedaj na trgu. Pittsburgh Packing House po \$1.00 ena.

Za popolnejša pojasnila pišite na Dept. D.

GLOBE PACKING CO.,
Anderson Hotel,
PITTSBURGH, PA.

KORISTNE STVARI.

Razpošiljam sladno jedimeno kavo, suhe rože, evetja in druge pripomočke, ki so opisani v knjigi "Domaci zdravnik"; tudi razne dišave za priprave okusnih jedil. Pišite po cenik. Math. Poudir, P. O. B. 1611, NEW YORK, N. Y.

DR. JOS. V. GRAHEK

edini slovenski zdravnik in ranecelnik v Pennsylvaniji. Zdravi vse otroške, ženske in moške bolezni. Uradne ure so: 10 ure zjutraj do 2 ure popoldan. Bell Telephone Cedar 2388. 843 E. Ohio Street, N. S. PITTSBURGH, PA.

PROF. DR. MULLIN

ZDRAVNIK — SPECIALIST ZA SLOVENCE
411—4th Avenue
(NA SPROTI POŠTE)
PITTSBURGH, PA.

ELEKTRICNA PREGLEDNA S K ŠARKI.

Služi in skenirni zdravnik, s 35 letno prakso. Zdravi vsa bolezen, ki jo povzroča elektriciteta, kot so: pljučna, ledvena, obilni, trganje, nervoznost, krvna bolezen, kakor tudi druge bolezni možganih. Odrasli vsake bolezni, katere prevzame v svoje oskrbo. Uporablja najboljša evropska, ameriška in ostalih delov sveta zdravila. Niska cena. Načrti brezplačno. Teden prost popoldneva jantona. Pri meni se zdravi velika številka Slovencev. Uradne ure od 9. zjutraj do 5. večer, ob nedeljah samo od 10. do 12. popoldan.

Slovenska Narodna

Podporna Junita

Ustanovljena 9. aprila 1904.

Ljubljana, 17. junija 1904 v dr. Dillat.

GLAVNI STAN: 307-30 SO. LAWNDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS

UPRAVNI ODBORI:
Predsednik: John Vogel, box 290, La Salle, Ill.
I. Podpredsednik: J. Bratkovič, R. F. D. 4, box 56, Girard, Kans.
II. Podpredsednik: Josef Kphelj, 9469 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.
Tajnik: John Verderbar, 3708 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
Blagajnik: Anton J. Terbovec, P. O. Box 1, Chicago, Ill.
Sapornik: John Molek, 4008 W. 31st St., Chicago, Ill.

NADESOBN ODBORI:
John Ambrosio, 851 box, Canonsburg, Pa.
Paul Berger, 741 — 1st St., La Salle, Ill.
F. S. Trauer, 874 Albany Ave., Rock Springs, Wyo.

POBOTO ODBORI:
Anton Ernst, Gen. Del., Canonsburg, Pa.
John Mladick, box 453, Smithton, Pa.
Rudolf Pleterski, 486 box, Bridgeville, Pa.
Jakob Miklavik, L. Box 3, Willock, Pa.
M. Petrovich, 14815 Hale Ave., Collingswood, O.

UREDNIK "PROSVETE":
John Kavaritak.
F. J. Kara, M. D., 2002 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

VSE DENARNE ZADEVE IN STVARI, ki se tičejo gl. upravnega odbora in S. N. P. J. naj se pošiljajo na naslov:
JOHN VERDERBAR, 307-30 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

PRITOŽBE GLEDE GENERALNEGA POSLOVANJA se pošiljajo na naslov:

JOHN AMBROSIO, Box 551, Canonsburg, Pa.

ZADEVE PREPILJIVE VSEBINE, ki sta 24 tedni prva in druga stran, se pošiljajo na naslov:

ANTON HRAST, Gen. Deliv., Canonsburg, Pa.

VSI DOPISI, razprave, članki, namazila itd., se "Prosvete" se pošiljajo na naslov:

UREDNIŠTVO "PROSVETE", 307-30 So. Lawndale Ave., Chicago, Illinois.

VSE UPRAVNIŠKE STVARI, razpoložne, naj se pošiljajo na naslov:

UPRAVNIŠTVO "PROSVETE", 307-30 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

V korespondenci s tajništvo S. N. P. J., upravnim in upravnim "Prosvete" na rabiti imena uradnikov, marveč napisati naslov, ki je to naslov, ako želita, da bo vsaka stvar hitro rešena.

Seje glavnega upravnega odbora se vršijo vsake prve srede in tretje četrtke v mesecu. Zadelek ob eni uri popoldan.

G. C. ANDERSON, McDonald, W. Va.

THE NEW RIVER COMPANY

Ta družba ima 15 premostorov v premostorovnem območju New River. Večinoma se nahajajo ti rovi poleg železnic, kar daje ugodnost za vozove in vankanje delo. Dobre črte, ceste, nabavila i. t. d. Prodajamo hiše delavcem po nizkih in ugodnih cenah na območju. V dobrih časih zasluži dober prihodek od \$100.00 do \$150.00 na dva tedna. Potrebujemo še nekaj dobrih rudarjev. Samo taki naj se prijavijo, ki radi delajo stalno. Ako se zanimate za delo tukaj, tedaj pridite osebno ali pa pišite v našem materinskem jeziku na naslov:

G. C. ANDERSON, McDonald, W. Va.

NORTH SIDE STATE BANK

ROCK SPRINGS, WYO.

IMA KAPITALA IN REZERVE \$100,000.00

Je izredno pripravljen in opremljen za poslovanje s SLOVENCMI, HRVATI, SLOVAKI in drugimi SLOVANI

Mi posluhmo česar vam priporočajo v vaši domovini po vaših željah. Posluhmo česar vam priporočajo v vaši domovini po vaših željah. Posluhmo česar vam priporočajo v vaši domovini po vaših željah.

MOČNA, KONSERVATIVNA — NAPOSREDA INOVACIJE

VESELJE DOBREGA ZDRAVJA

VŽIVAJO ONI, KI RABJO

FATHER MOLLINGERJEV ČAJ.

GLASOVITO SAMO RASTLINSKO ZDRAVILLO PREDPISANO PO SVETOVNO ZNANEM DUHOVNO-ZDRAVNIKU JE DOKAZAN

BLAGOSLOV BOLNEMU ČLOVEČANSTVU PO AMERIKI.

Father Mollingerjev glasovit rastlinski čaj se rabi v Ameriki nad 50 let. On je prinesel to čudovito formulo s seboj iz Evrope, kjer je bila dobrota tega zdravila znana tisočletno. Nastavljen je s zdravimi rastlin, listja, skorje, jagod in sadja. Je zdravilo za stare in mlade.

Father Mollinger je bil glasovit kakor uspešen zdravnik, da ga je na tisoče obiskoval na zdravniški nasvet, ko je bil duhovnik cerkve St. Troy, Pittsburgh, Pa. On se je učil medicine na Ogrskem, Nemčiji in Italiji predno je postal duhovnik. On je vedno trdil, da snovi v njegovem čaju nadkrijajo najboljše rastlinsko zdravilo na svetu.

Da moč in krepost telesa, napravi kri in meso in vrne živost zdravju in zdrava lica.

Father Mollingerjev glasovit rastlinski čaj priporočajo trpeli na revmatizmu in ledolen. Za bolezen v ledolen, zapetje, plina gorčica in izgubo telesa, težki počutje le par dni in zagotovi zdravje.

Ta čisti kri, in bistrost oči bo v kratkem pokazala izboljšanje. Popolni prebavljanje in spali boste mirno počili.

Father Mollingerjev GLASOVIT RASTLINSKI ČAJ zdravi in zlahka zaprtje, najhujše bolezen levine radi zaprtja. Pazite, da se čreva vedno odprta in obratno se boste težko boleli.

Ta glasovit čaj hitro odstrani bolezen in nervozni glavobol.

Njegov učinek na vse organe človeškega telesa je tak, da bi si smeli brez vse šakcije biti noben moški in nobena ženska. Ako boste vagoniti družino in celota, da boste čista in otroci zdravi, potem more vsak človek v družini vzeti dvakrat v teden ta čaj. Koncem leta boste imeli različno prijetno in zdravilo.

Vsem bolnim, obdelanim in izmučenim čitateljem priporočamo Father MOLLINGERJEV GLASOVIT RASTLINSKI ČAJ KNE VSEBUJE GENTAV ZA KRI, JETRA, LEJDECE, ČREVA IN MERUR.

Ako trpite na prehladu, vzemite čisto FATHER MOLLINGERJEV GLASOVIT RASTLINSKI ČAJ PREDNO GRESTE SPAT. TA ODSTRANI STUPELJE TELESNE. PROVERITE POTENJE IN DRUGO JUTRO NE BOSTE NITI ENI, DA STE BILI PREHLAJENI. PONOVITE TO ZA DVA ALI TRI DNI. OSEBE, KI RABJO FATHER MOLLINGERJEV GLASOVIT RASTLINSKI ČAJ OB ČASU MRAZA IN NEVARNEM VREMENJU ZA PLJUČNICO, POTEM SE OBAVUJEJO PRED TO SMETNO NEVARNO BOLEZNIJO.

RAKO NE NAROČI PO POŠTI.

PRITE NATAČEN NASLOV, ULICO, KRAJ, POŠTO IN DRAVO, PRILOŽITE \$1 (V GOTOVINI, ENAMKAM, MONEY ORDER ALI REKOMENDIRAJTE FIŠMO.)

Velika družbina listja, 5 mesecov zdravilja se s tem pošlje takoj po prejemu naročila. Pošljite 10c za poštnino in računskotv. Naslov:

THE MOLLINGER MEDICINE COMPANY

21 Mollinger Building

12-14 East Park Way, N. S.

Pittsburgh, Pa.

VELIKA VAS

ROMAN

Francoski spisatelj EDGAR MONTEIL
Prevodil F. K.

(Mladost)

"Bog ve, je li čutili, kako sem se tresla pri njegovem dotiku! O seveda, moral je čutili. Toda, neumna sem, da se brigam za misli in čute Albertove, ne sme mi biti nič, in v resnici, on mi je popolnoma v nemi. Ana me je spravila s svojimi svijačami samo v zadrego, tako da bi res kmalu sama mislila, da ga ljubim. Temo pa ni tako, če vprašam svoje sestre, moram pač priznati, da mi res prav ugaša, ali to je tudi vse. Ostal mi je vedno isti, kakor takrat, ko sva se skupaj igrala."

Kljub temu da se je Lucija tako samo sebe mirila, je bilo vendar njeno prvo, ko je bila sama: hitela je naraj na očetov vrt. Šla je tja skrivno, da bi je kdo ne videl, kakor da bi bila na krivih potih. Tja prišla, je stopila pred drevo, v katerega skorjo je vrezala Ana one pomembne črke. Gledala jih je dolgo.

"Ali je imela res zlobna Ana v mislih Albertovo ime zvezati s mojimi?" se je vprašala in neki notranji glas ji je odgovoril: "Da".

Črke, ki jih je vrezala Ana, res niso bile kdovekaj, ali Luciji so se zdele, da bi si človek ne mogel izmisliti lepšega monograma, tako lepo so se vezale druga z drugo.

"A in I," je rekla, "sta res kakor ustvarjena drug za drugega."

To seveda ni vzrok, da bi Alberta ljubila, pristavi v mislih, gotovo ne, saj ga tudi ne, ne tako kakor Ana svojega Pavla, saj vem, da bi ne bil nikdar soproj kak Monstrelove; toda prijatelj mi je, moj najboljši, najboljši prijatelj.

Ko je prišla Ana k Monstrelovim, je dobila prijateljico v svoji sobici, zatopljeno v težke misli.

"Da, je rekla preprosto, "hitite sedaj, čaka naju".

Pavel je bil resnično očaran, ko jo je videl, po njenem odhodu pa je rekel svoji nevesti: "Tvoja prijateljica je v resnici jako ljubemiva. Hočem se zavzeti za stvar."

Ko je pozneje dobil Alberta, je omenil svoje srečanje z Lucijo in pristavil: "Ali se ti ne zdi krasna in ali nima vseh dobrih lastnosti?"

"Da, ni napačna," odvrne Galtier ravnodušno.

"Več kakor to, lepa je in tudi jako duhovita."

"Govori se tako."

"Ona bo jako pametna ženica."

"Tem bolj za onega, ki jo dobi."

"O, ta je vse zavzeti vreden."

"Če zgubi do tekrat starš, ali pa če pojde z njo daleč proč, kajti z Monstrelovo družino živeti, — nesrečen bi bil slabši, kakor kak kaznjeneec."

"Toda saj vendar ne poroči staršev."

"Poslušaj Pavel, imal si mogoče namen, zamenjati Ano z Lucijo?"

"Ne govori vendar neumnosti!"

"No, potem ne misli dalje na dobre lastnosti gospodične Lucije; ki je sicer res ne dajo tajiti, ki te pa tako malo brigajo, kakor mene. Misli raje, da odidemo danes ponoči, jutri pa bomo lovili na gorski planoti!"

IX.

Lev na gorski planoti.

V Royboni je vladala tema in mir. Kvečjemu kak petelin se je oglašil, napol v anu, potem pa je bilo zopet vse tiho.

Nakrat pa se prikaze luč, potem druga, tretja, silni se pasje lajanje, drugi pa odgovarjajo in lajanje se razlega po celotni kraji.

Začuje se ropotanje voza in zvenketanje verig in težki koraki se čujejo po cesti. Nakrat so se zmenili. Pri tulijo in skačejo veselja.

Voz je kmalu pripravljen; lovec, šest po številu, sedejo nanj, vsak ima svojega psa med nogami, kajti ti morajo biti sveži in čili, da bodo lahe opravljali svojo nalogo.

Gospodje sedejo precej temno.

"Uff," vzdihuje Crillon, "sedaj je prišel trenutek, ko zavidam majhne drobne moše."

"An," zakriči v tem trenotku njegov sosed Altarel, "ti me hočeš res zmočkat?"

"Ali je vse v redu?" vpraša Albert vznika, in ko ta potrdi, veli: "Torej naprej!"

Vznika poči z blicem, konji potegnajo in šlo je v diru skozi spečo vas na prosto.

Bilo je precej svele.

"Ali imate odeje?" vpraša Albert prijatelje, "hladno je."

"Ne skrbi za nas," odvrne Crillon.

Zavili so se v odeje in suknje, pri nogah pa so jih grelli psi.

Pot je držala navzgor in čim više so prišli, tem občutljivejši je postal veter.

Noč je bila lepa.

Belo se je svetila cesta med temnimi smrekami. Nih se ni ganilo, le tu pa tam se je začelo skovikanje sove, pesek je škripal pod kolesi in verige so roljale, drugade je bilo vse tiho.

Kolikor više so prišli, tim gostejši je bil gozd.

Končno, še predno se je pričelo daniti, so so jim popolnoma zamrli.

"Kak mal polirek ne bi škodoval," meni Crillon, "felodce bi ga gotovo prenesel."

"Tako," pravi Albert in vame zvoza steklenico, napolni kozarec, ki je krožil potem od ust do ust.

"Kje naj pričnemo?" vpraša Allard.

"Tako na tem polju, da si pa ne bomo drug drugemu na poti, bo dobro, da se razvrstimo v gotovi daljavi."

"Da bi le ne bilo več lovec, kakor pa divjačina."

"O, gotovo naletimo na več kakor enega. Prijatelji iz Thodure so prestrastni lovci, da bi zamudili prvi lovski dan, gotovo še tisto v tem polju."

"Držite pa nazaj, je še presgodaj."

Pregledovali so puške in patrone, če je vse v redu.

Polagoma so pobledeli rvanje in nebo je bilo svetlejšje in svetlejšje. Ko se je prikazal prvi soladni žarek, visoko nad gozdom, pravi Albert: "Sedaj pa bomo že lahko razločili, prepelice, torej naprej!"

Lovec so zavzeli vsak svoj prostor, spustili pa si jim klicali: "Išči, išči!"

Psi se zabavo v rosnu polju.

Minete, puška, katero je Albert posodil svojemu prijatelju Pavlu, je prepodila prvo prepelico, letela je kakor svetel list nad temnim strniščem.

Pavel pomeri in vstrelil.

Prepelica je vdarila še enkrat s perutnicami, naredila še eno kretanje navzgor, potem pa padla na tla.

Mintje ji je sledila in potem ostala, napesto za nje gledaje; kakor hitro je ptič padel, pobrala ga je in hitela s svojim plenom k svojemu gospodarju, Albertu. Pavel pa jo je prijel, ko je šla mimo njega, pri ovrtniku in ji vzel prepelico iz gobera. Ogledal si je živalico, če ni preveč poškodovana, razpihal perje, da bi se prepričal, če ho masna pečenka, jo tehtal v roki, potem pa jo je spustil v lovsko torbico, k psu obrnjen pa je rekel zopet: "Išči, Minette, išči!"

V tem trenutku je vstrelil Albert svojo prvo prepelico, kmalu nato pa je sledil strel za strelom.

Ubogo prepelice niso frčale ne daleč ne visoko, bilo je skoraj, kakor da lete naravnost v orožje, ki jim je nosilo smrt.

Še bolj neokretno, kakor prepelice, pa so se dvigale grmuše iz svojih gnezd, zdelo se je, kakor da komaj nosijo svojo mas s seboj, na bližnjih murbe so posedle in padale z njih, zadete, kakor zrelo sadje.

Solnce se je dvigalo vedno više, lovec so zapustili polje in šli dalje.

Planota je bila bogato porasčena z mladim drevjem, Albert je šel s svojim psom okrog teh nasadov, da bi zasledili kakkega zajca.

Držal je puško pripravljeno in pazno sledil kretanjem svojega psa, ki je bil priznan najboljšim od vseh, kar so jih imeli danes s seboj.

Tu, zasledil je res zajca, ki je bežal kakor puščica iz svojega skrivališča, pes za njim, Albert je čakal, da je bila razdalja prava, potem pa sprožil.

Zajec je naredil še en skok, potem pa je padel.

V treh skokih je bil Tekel pri njem, zgrabil ga za vrat in ga nesele svojemu gospodarju.

Albert je vzel zajca in ga pokazal prijateljem. Tekel je bil od vseh pohvaljen.

Bilo je res veselje, loviti s tem psom. Preltel je polje od enega konca do drugega, vedno vohajoč po tleh. Od časa do časa je postal, da bi se prepričal, če mu gospod sledi. Kakor hitro je izšelil prepelico, zalajal je dva-trikrat, ptič je zletel, ali prišel ni daleč, padel je zadet od avinca.

Lev je bil jako izdaten, torbice so se vedno bolj in bolj polnile.

Preiskali so polja, travnike in gozdove, prišli so mimo Thodure in Beauforda in korakali proti Contantu, na pristavo, kjer so mislili počiti opoldne.

Med potjo so dobili veliko lovec, eden izmed teh, Poncet po imenu, se jim je pridružil.

Pristava, po posestniku Contanu imenovana, je ležala sredi planote in je imela tudi gostilno.

Francois Galtierov služabnik, je prišel še preje sem, da je pripravil gostilničarja na prihod gostov. Ko so ti prišli, je bila miza že pogrnjena, v kuhinji pa vse pripravljeno, da bi se divjačina lepo spekla.

Lovec so osnažili čevlje prsti, predno so vstopili v sobo, postavili puške v kot in virgli lovsko torbo na mizo. Nato so pričeli razkladati svoj plen.

Crillon je imel napčev, niti enkrat ni vstrelil zastanj, toda Galtier je bil edini, ki je imel zajca.

V celem so vstrelili dvainštirideset prepelice, osesdeset grmuš in enega zajca.

"Nimam sicer toliko prepelice kakor vi," pravi Poncet, "zato pa je izvohal moj pes močvirno kuro, tu je vidite."

"Koliko prepelice naj damo pripraviti," vpraša Albert.

"Mislim, da bo zadostovalo devet," pravi Crillon.

"In koliko grmuš?"

"Za vsakega tri."

"O, jaz za svojo osebo prenosom prav dobro štiri," pravi Albert.

"In jaz šest," vzklikne Crillon.

"No torej, potem jih dajte trideset v ponev, ali hitro, sicer ginem lakote."

"Toda vendar ne s perjem, moraji biti vendar preje okužljene!"

"Veste kaj, spravimo se val na delo, sicer ne dobimo dneva kosila."

"Na delo torej, na delo, toda prosim, previdno skubiti. Koža je jako nešna."

"Iberimo najdebelejše."

"Glejte tega, vstrelil sem ga vzraku. Bil je tako neroden od same masi, da je komaj zletel, spoznam ga natanko," pravi Crillon.

Nesli so najlepše v kuhinjo, ter tam pričeli skubiti s tako marljivostjo, da je kar perje letelo.

"Ali gospoda moja," je tožila gospodinja, "perje pada v lonec in masi, in vse pokvari."

(Dalje sledi.)

Habsburška Avstrija.

Eibin Kristan.

(Konec.)

Gotovo se ne more reči, da nimajo avstro-ogrski narodi skupnih interesov. Neumislno bi bilo trditi kaj takega. Toda to niso specifični, temveč splošni interesi: to se pravi: Kolikor imajo med sabo skupnih interesov, toliko jih imajo tudi z drugimi narodi, bodisi z nekaterimi, ali pa z vsemi evropskimi narodi.

Interesi Črne Gore so neizogibno spojeni z onimi južne Hercegovine in kotorske Boke. Trentin gravitira gospodarsko proti Lombardiji, Erdelj proti Rumunski. Galicija deloma proti Poljski, deloma proti Ukrajini i. t. d.

Skoraj vsi avstro-ogrski narodi imajo rojake za sosedne onkraj meja. Te politične meje ne morejo biti nikdar tako močne, da bi presečkale skupno kulturno stremenje. Nemogoče je utajiti, da se smatrajo avstrijski Nemci s onimi iz rajha nacionalno za eno, in nihče jim ne more zameriti tega, ker je ta nacionalna enota kljub vsem razlikam v posameznostih faktična. Tako je pa tudi s Poljaki, Italijani, Rumuni i. t. d.

Da Avstro-Ogrska ne predstavlja gospodarsko tiste celote, o kateri so toliko peli lojalni nacionalni ekonomski, nam pripoveduje baš sedanja vojna. Avstrijski cilj v tem konfliktu je bil pot do Egejskega morja. Solun je stari smoter Avstrije; in če na Dunaju sedaj govore o miru brez obsebnih aneksij, ne pomeni to, da so bili od začetka tako skromni. Napada na Srbijo niso diktirali etični razlogi ogorčenja zaradi sarajevskega atentata, ampak gospodarsko imperialistični cilji, ki bi se bili mogli uresničiti le na Balkanu, če bi bila sreča tako slutila Avstriji, kakor se je menda sanjalo grofu Berchtoldu.

Če je res, da je Avstriji Solun tako nujno potreben, da ne more izhajati brez njega, je s tem pač rečeno, da ni Avstro-Ogrska tisto enotno gospodarsko ozemlje, o katerem so življali. Toliko je v stvari na vsak način resnice, da so južni deli sedanje Avstro-Ogrske zelo zainteresirani na Solunu oziroma na Egejskem morju. Ali kar velja za te dele, se ne more trditi o vsej Avstriji. Seveda, s kapitalističnega stališča je tudi Berlin zainteresiran na Solunu in Carigradu, na Bagdadu in Perzijskem zalivu, pa tudi na Kitajskem in v Afriki. Tako bi lahko Nemčija utemeljila svoje želje po svetovnem gospodarstvu, kajti ekspanzivnost njenega kapitalizma bi bilo le tedaj zadosteno, če bi povsod gospodovala. Na ta način pa ne bi prišli nikdar iz svetovnih konfliktov, ker bi prihajal njen merkantilizem zdaj tu zdaj tam navkriž s trgovino drugih delel.

Da bi se uresničile avstrijske težnje, bi se moral Balkan vdati v usodo, da postane predmet kolonialne politike, kakor na pr. nemško-vzhodna Afrika. Da bi tedaj tudi za to kolonialno posest nastali zagriženi boji, ker bi Nemčija dovolila Avstriji le vlogo svoje prednje straže, je za naše razmotrivanje take politike sledil več en nemir na Balkanu, ker ne stoji ondotni narodi pač več na stopnji Kafrov in ne bi prenašali tuje nadvlade. Ponavljali bi se vsi tisti kruti boji, ki so neprenehoma divjali v času turškega gospodstva. In naravno je, da bi izrabljale take nestalne razmere tudi druge države, tako da bi bil Balkan lahko še nevarnejši svetovno miru, kakor je bil v preteklosti.

Toda glavno, kar za enkrat lahko spoznamo, je to, da ni Avstro-Ogrska v nobenem oziru naravna ali logična enota.

Ni po svojem geografskem položaju, ker je hidrografija in orografija bolj deli kakor spaja.

Ni po gospodarskih razmerah, ker se severozapadni industrijski deli popolnoma razlikujejo od južnih in vzhodnih agrarnih in ker gravitirajo skoraj vse obmejne delele bolj na zunaj kakor na znotraj.

Ni narodno enotna, ampak njena nacionalna sestava povzroča le narodnostne boje, ki absorbirajo skoraj vse moči njenih narodov in ovirajo njih razvoj.

Ni kulturno enotna, ker je nastala iz popolnoma različnih delov, ki se niso nikdar mogli amalgamirati in so si pod vsa umetno

navlake vedno strastno nasprotovali.

Ni nobene vezi, ki bi avstro-ogrsko narode bolj spajala, kakor so vedoma ali nevedoma spojeni narodi Evrope in takorekoč vsega sveta. Avstrija je enota edino kot domena habsburška dinastije, in vprašanje je, če morejo v naši dobi države res še obstajati le zaradi ene same parasitike familije in njenih lakajev.

VAŽNO ZA RUDARJE 14 DISTRIKTA U. M. W. OF A.

Konvencija 14. distrikta U. M. W. of A. prične v ponedeljek 11. marca 1918 v Pittsburgu, Kana.

SPOLADANSKI IZPANI

so običajno v zvezi z bolečinami, pekočinami in srčnimi občutki na koži, ki uplívajo zelo neprijetno na bolnika. Včasih se teh izpahov kar premalati ne more. Ker pri tem bolnik, da bi vam kmalu odločilo. Vzemite v takih slučajih tako uspešno mazilo. Mi vemo že izkušnja, da je

Severa's Skin Ointment

Severovs Mazilo za hitro bolnikovo izvestno zdravilo pri takih izpahih na koži, kar vam hitro boče in majo urbenja. Izvestno mazilo uporablja krasna, gosp. spahla, ljudine in razne druge bolnike na koži. Cena 60c. In prodaj v vseh lekarnah.

NAPREDEK.

"Prosveta" píše na blagostanje ljudstva. Ako se strinjaj s njimi, mi idejmi, podpiraj trgovce, ki oglašajo v Prosveti. V naši inam vas in vinkljanje potrebni ne po smerni smi.

ANTON ŠORNIK,
Borovnik, Pa.

\$100.00 IN VEČ NA DVA TEDNA.

Izkušni premogariji lahko nasludijo to svoto; premog je isti in pol do sedem in pol čevljev visok. Premog se strelja in reže po noči, ko premogariji pridejo na delo ga nakladajo.

Dobra stanovanja, dobra hrana, cerkve, šole in povoljno življensko stanje.

100 PREMOGARJEV POTREBUJEMO za Kingston, W. Va., in v Westery, W. Va.

The Solway Collieries Company.

Vzemite C. & O. železnico.

Za pojasnila se obrnite do

A. Serlogi, 701 House Bldg., Pittsburgh, Pa.

Dr. Koler

SLOVENSKI ZDRAVNIK

638 Penn Av., Pittsburgh, Pa.

Dr. Koler je zdravnik, ki se ukvarja s težavami, ki jih povzročajo različni vzroki. Njegova zdravila so zelo učinkovita in jih uporablja veliko ljudi. Če imate kakršnokoli težavo, se obrnite na Dr. Kolerja.

Vse bolniki, ki se obrnejo na Dr. Kolerja, prejmejo njegova zdravila brezplačno. To je njegova želja, da bi vsi ljudje bili zdravi.

Dr. Koler je tudi avtor številnih knjig o zdravju. Njegove knjige so zelo zanimive in vsebujejo veliko koristnih informacij.

Če želite več informacij o Dr. Kolerju, se obrnite na njegovo pisarno na 638 Penn Av., Pittsburgh, Pa.

Starešina pravi:

"Vsakdo pri tej misli je navadno kadil 'kahine' druge vrste cigarete."

Nocoj vsi kadite Helmarjeve — ker Helmarjeve so narejene iz čistega turškega tobaka. Pravimo možan in čist turški tobak je najlahkejši in najboljši cigaretni tobak na svetu.

Ta je vzrok, da ste se oprijeli Helmarjevih cigaret." (Velik aplavz).

NO, TE SO PA RES OKUSNE!